

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/5/2022
Identifikačné číslo spisu:	8715200691
Dátum vydania rozhodnutia:	27.06.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Nora Halmová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:8715200691.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti HYDINA SK, s. r. o., Kežmarok, Slavkovská cesta 54/1468, IČO: 46 645 454, zastúpenej advokátom JUDr. Marcelom Kohútom, Poprad, Nám. Sv. Egídia 95, proti žalovanej G. X., narodenej XX. X. XXXX, P.H., W. XXX, zastúpenej advokátom JUDr. Alexandrom Milkom, Rožňava, Cyrila a Metoda 4, IČO: 35 574 861, o zaplatenie 15 581,76 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 17Cpr/1/2015, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 20. apríla 2021 sp. zn. 3CoPr/3/2020, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyni p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 26. februára 2020 č. k. 17Cpr/1/2015-445 zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni sumu 15 581,76 eur s 5,05 %-ným p. a úrokom z omeškania od 19. mája 2015 do zaplatenia (I. výrok), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (II. výrok) a priznal žalobkyni voči žalovanej náhradu trov konania v plnom rozsahu (III. výrok). Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ustanoveniami § 182 ods. 1, § 182 ods. 2, § 182 ods. 3, § 186 ods. 1, § 189 ods. 1 a § 1 ods. 4 zákon č. 311/2001 Zákonník práce a ustanoveniami § 563 zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom z 20. apríla 2021 sp. zn. 3CoPr/3/2020 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. a II. potvrdil. Žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanej v rozsahu 100 %. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že došlo k platnému uzavretiu pracovnej zmluvy, čo sporové strany nerozporovali, ďalej poukázal na ustanovenie § 183 ods. 2 CSP, posledná veta, t.j. uvedené ustanovenie je potrebné vykladať tak, že v prípade prvej práceneschopnosti je povinný súd prvej inštancie rešpektovať s tým, že následne je strana sporu pri ďalších práceneschopnostiach počas vedeného sporu si povinná zabezpečiť za seba

zástupcu, a to či už fyzickú osobu, alebo zástupcu z radov advokátov a takúto povinnosť od nej v zmysle CSP možno vždy spravodlivo žiadať. Odvolací súd konštatoval, že dôvodom pre odročenie pojednávania bol zdravotný stav samotnej žalovanej, ku ktorému predložila potvrdenie o svojej práceneschopnosti. Žalovaná však mala zvoleného svojho právneho zástupcu a tento v žiadnej zo žiadostí neuviedol, že by dôvod pre odročenie pojednávania bol aj na jeho strane, ale uviedol, že pojednávania sa nezúčastní z toho dôvodu, že jeho klientka trvá na svojej osobnej účasti na pojednávaní a nesúhlasí s tým, aby sa pojednávania zúčastnil iba jej právny zástupca. V zmysle kontextu ustanovenia § 183 ods. 2 CSP odvolací súd konštatoval, že pre práceneschopnosť žalovanej bolo už odročených viacero pojednávaní, a to okrem iného aj pojednávanie vytýčené na deň 25. novembra 2016 a rovnako pojednávanie vytýčené na deň 23. januára 2018. Súd prvej inštancie pre zdravotné dôvody u žalovanej niekoľkokrát odročoval pojednávanie a jej žiadosť o odročenie pre práceneschopnosť akceptoval. Podľa odvolacieho súdu s poukazom na ustanovenie § 183 ods. 2 CSP tak nebol povinný súd prvej inštancie opätovne zohľadňovať práceneschopnosť žalovanej k termínu pojednávania 26. februára 2020 aj v kontexte, že v tomto konaní mala žalovaná riadne zvoleného právneho zástupcu, ktorému nič nebránilo zúčastniť sa predmetného pojednávania. V tomto kontexte bolo potrebné riešiť aj časť predmetnej odvolacej námietky ohľadne skutočnosti, že žalovaná, resp. jej právny zástupca sa nemali možnosť vyjadriť k novo vypracovanému znaleckému posudku, voči nemu vzniesť námietky a predkladať ďalšie návrhy na dokazovanie napríklad aj v podobe návrhu na vypočutie znalca k vypracovanému znaleckému posudku. K uvedenému odvolací súd uviedol, že nič nebránilo samotnej žalovanej, resp. jej právnomu zástupcovi predložiť súdu pred termínom pojednávania alebo priamo v deň pojednávania konkrétne písomné námietky voči znaleckému posudku, z ktorých by bolo jasné v akých častiach znalecký posudok napádajú, resp. ho považujú za nejasný, nezrozumiteľný alebo nelogický a taktiež v takomto písomnom podaní mohli vzniesť riadne odôvodnené ďalšie návrhy na dokazovanie, napríklad ako sami v podanom odvolaní uvádzali, návrh na vypočutie osoby znalca. Uvedené však zo strany žalovanej a jej právneho zástupcu uskutočnené nebolo, pričom vzneseniu námietok voči znaleckému posudku a vzneseniu ďalších návrhov na dokazovanie žalovanej, ani jej právnomu zástupcovi nič nebránilo. Odvolací súd konštatoval, že určiť výšku schodku býva v mnohých prípadoch náročné, preto bolo potrebné dbať na vykonanie inventúr a v prípade súdneho sporu akým je aj tento spor, sa obvykle nariaďuje vykonanie dôkazu znaleckým posudkom znalcom z odboru účtovníctva a skúmajú sa aj doklady o inventúrach. Ďalej uviedol, že schodok sa najčastejšie preukázateľne zisťuje inventarizáciou, nie je to však jediný možný spôsob zistenia schodku. Škoda vzniknutá zamestnávateľovi má povahu schodku, teda možno konštatovať, že má povahu účtovného rozdielu medzi skutočným stavom zverených hodnôt a medzi údajmi účtovnej evidencie. Ako dôvod úplného alebo čiastočného zbavenia sa zodpovednosti pracovníka je možné považovať nevykonanie inventarizácie v sklade, pri práceneschopnosti konkrétneho zamestnanca, prípadne, ak takýmito vecami manipulovali tretie osoby, resp. môže sa jednať o umiestnenie predajne alebo skladu v nevyhovujúcich miestnostiach, resp. v prípade nedostatočného počtu pracovníkov v predajni a s tým súvisiaci nedostatočný dozor, resp. neurobenie opatrení po zistení napríklad predchádzajúceho vyššieho schodku. Odvolací súd uviedol, že závery znaleckého posudku č. 1/2020 H. A. U. sú jasné, zrozumiteľné a logické. Pre dané závery mala znalkyňa všetky potrebné listinné dôkazy aj ohľadne dodacích listoch, ktoré mali preukazovať dodanie tovaru do konkrétnej predajne, kde vykonávala žalovaná funkciu predavačky bolo zrejmé, že pri druhom výpočte vychádzal znalec z dodacích listov, na ktorých bolo potvrdzované dodanie tovaru podpisom zodpovedného zamestnanca na prevádzke. Pri dodacích listoch prvotných, teda tých, ktoré sú potvrdzované podpismi, bol dodaný tovar spolu vo výške 78 040,41 eura a pri dodacích listoch, ktoré mala žalobkyňa ako spoločnosť vedené v účtovníctve predstavuje dodanie tovaru hodnotu 78 085,33 eura. Rozdiel medzi jednotlivými dodacími listami teda predstavoval iba 44,92 eura. Odvolací súd uviedol, že je rovnako potrebné konštatovať, že žalovaná pracovala v predmetnej predajni celý čas sama. Žalovaná rovnako vlastnoručným podpisom potvrdzovala aj samotné inventúrne hárky. Taktiež podpisovala aj jednotlivé dodacie listy. Túto skutočnosť žalovaná aj osobne potvrdila na pojednávaní, ktoré sa na súde prvej inštancie konalo 4. októbra 2016. Skutočnosť, že súd prvej inštancie nevychádzal z prvého okruhu výpočtu bol logický. Prvý okruh výpočtu bol znalcom realizovaný tak, že znalec sa snažil dopátrať samotného schodku na základe pohybu množstva tovaru s tým, že triedil jednotlivé pohyby tovaru podľa druhu tovaru. Pri pokuse vykonať tento prvý druh výpočtu znalec zistil, že konanie zodpovedných osôb na pracovisku zamestnanca vykazovalo nesystematickosť a chybnosť buď

v dodávkach tovaru, predaj množstva tovaru alebo zamieňaní druhov tovaru pri predaji. Nebolo možné zistiť akou formou žalovaná zadávala tovar do pokladne a takto mohla vzniknúť možnosť zámeny medzi jednotlivými tovarmi. Teda prvý výpočet ani nebolo možné zrealizovať a na základe tohto prvého typu výpočtu nemohol znalec pri týchto problémoch ani dospieť ku konkrétnemu záveru, resp. urobiť konkrétny výpočet. Ako aj sám znalec uviedol, problém pri tomto prvom výpočte nastal, keď znalec porovnal zostatok tovaru v zmysle vyčíslených pohybov spolu s množstvom tovaru vykázanom v inventúrach. Nebolo teda možné vyčísliť chýbajúce množstvo konkrétného tovaru a z neho prepočítať manko na prevádzke X.. Keďže nebolo možné vyčísliť presné chýbajúce množstvo tovaru podľa jeho druhu a ceny, pristúpil znalec k zodpovedaniu otázky druhou formou výpočtu a manko vo forme druhého výpočtu vyčísliť tak, že sumárne porovnal vstupy a výstupy, počiatočné stavy a konečné stavy vykázané v rámci stranami sporu predložených dôkazov. Záverom bolo manko pohybujúce sa v rozmedzí 15 643,03 eura až 17 692,35 eura. Tento výpočet považuje odvolací súd za dostatočne odborný a vyjadrujúci škodu, ktorá vznikla zamestnávateľovi. Tu odvolací súd vychádza z definície pojmu schodok, kde „schodok“ predstavuje účtovný rozdiel medzi skutočným stavom zverených hodnôt a medzi údajmi účtovnej evidencie. Z vyššie uvedených dôvodov sa súd prvej inštancie ani nemohol prikloniť k prvému výpočtu postavenému na presnom zistení chýbajúceho toho, ktorého množstva tovaru a bolo možné zohľadniť iba výpočet druhý, ktorý uskutočnil znalec, lebo jedine na základe tohto výpočtu bolo možné manko zistiť a vypočítať. Rovnako poukázal na skutočnosť, že závery znaleckého posudku č. 1/2020 potvrdzujú v zásade aj predchádzajúce znalecké posudky, či už predchádzajúci znalecký posudok urobený v tomto konaní, resp. znalecký posudok, ktorý bol urobený znalcom aj v prebiehajúcom trestnom konaní. Všetky tri znalecké posudky v zásade skonštatovali existenciu manka a rovnako sa v rámci existencie a výšky manka zisteného u žalobkyne pohybovali v rozmedzí približne 15 000 eur. Zo všetkých troch znaleckých posudkov (vynímajúc odborné vyjadrenie, ktoré len spochybňovalo jeden zo znaleckých posudkov, pričom neuvádzalo konkrétne závery) možno konštatovať, že tento posledný tretí znalecký posudok č. 1/2020 H. A. U. je najkomplexnejší a najrozsiahlejší posudzuje tak dodacie listy, inventúrne hárky ako aj výpočet schodku. Jeho závery vychádzajú z jasných, zrozumiteľných a logických zistení ktoré samotným záverom znalca predchádzali. Skutočnosť, že schodok bol zistený v rozmedzí hodnôt 15 643,03 eura až 17 692,35 eura nemohla byť vyhodnotená ako vada posudku. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie prípustnosť ktorého vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f) CSP.

3.1. Na odôvodnenie prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP uviedla, že súd prvej inštancie nevykonan žalovanou navrhnuté dôkazy a bolo porušené jej právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Súdu vykonané dôkazy bez náležitého odôvodnenia hodnotil v prospech žalobkyne. Založil ich na závere znaleckého posudku č. 1/2020 H. A. U., ktorá podľa názoru súdu použila inú metódu na existenciu schodku. Z odôvodnenia rozsudkov nie je zrejmé prečo súdy jednostranne vyhodnotili v neprospech žalovanej len záver o druhom výpočte realizovaného znalkyňou a to len na základe nesprávneho a účelového vedenia účtovníctva žalobkyne. Namietala nesprávnosť vedenia účtovníctva žalobkyne. Z odôvodnenia nevyplýva prečo súd nevyhodnocuje a neodôvodňuje svoje rozhodnutie vo vzťahu k zisteniam znalca pri prvom výpočte, z ktorého vyplýva, že nie je možné vypočítať manko a vyčísliť chýbajúce množstvo tovaru. Namietala, že účtovníctvo žalobkyne nebolo vedené v súlade so zákonom o účtovníctve a vykonanie inventarizácie svedkom I. bolo bez poverenia. Žalovaná podpísala dohodu o hmotnej zodpovednosti so žalobkyňou 20. októbra 2013, pričom v tom čase nebola vykonaná inventúra tovarových zásob a neboli predložené inventarizačné zápisnice, hoci o to žalovaná žiadala. Navrhla, aby dovolací súd rozsudok krajského súdu a okresného súdu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalobca sa k podanému dovolaniu vyjadril a navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalovanej zamietol a zaviazal žalovanú k náhrade trov dovolacieho konania rozsahu 100 %.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej

neprospech bolo vydané napadnuté rozhodnutie (§ 424 CSP), za splnenia tiež podmienok zastúpenia takejto strany a spisania jej dovolania v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné podľa § 447 písm. c) CSP odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

8. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

9. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo /113/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto posudzoval opodstatnenosť argumentácie žalovanej, že v konaní (pred nižšími súdmi) došlo k nej tvrdenej vade, že súdy nezistili riadne skutkový stav, súd prvej inštancie nevykonal žalovanou navrhnuté dôkazy, znemožnil jej aktívnu účasť na konaní, odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu nenapĺňa dodržiavanie povinnosti odôvodniť rozhodnutie tak, aby sa zaručila transparentnosť a kontrolovateľnosť rozhodovania a bola vylúčená ľubovôľa. Rozhodnutie je podľa žalovanej nepreskúmateľné.

10. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

11. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26., 5Cdo/57/2019, bod 9., 10.) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

12. Dokazovanie je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa týka žaloba, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd nie je v civilnom sporovom konaní viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky nimi navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vecou súdu, nie procesných strán. Pokiaľ súd v priebehu civilného konania nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykoná iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za vadu zmätočnosti (viď R 125/1999).

12.1. Dovolací súd konštatuje, že podľa § 191 CSP dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli strany. Nesprávne vyhodnotenie dôkazov bez toho, aby z toho plynúce skutkové závery boli svojvoľné či ústavne neudržateľné, nie je vadou konania v zmysle § 420 písm. f) CSP. Najvyšší súd v súvislosti s námietkami dovolateľky týkajúcimi sa nedostatkov v procese zisťovania a hodnotenia skutkového stavu konštatuje, že dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, v posudzovanom spore však dovolací súd takúto vadu nezistil.

12.2. Pokiaľ dovolateľka vytykala odvolaciemu súdu nedostatky v procese obstarávania skutkových podkladov pre rozhodnutie, najvyšší súd pripomína, že (ani prípadné) nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP (1Cdo/41/2017, 2Cdo/232/2017, 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 7Cdo/11/2017, 8Cdo/187/2017, 9Cdo/86/2020). Pri posudzovaní ústavnosti tohto právneho názoru nedospel ústavný súd (II. ÚS 465/2017, III. ÚS 40/2020) k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti. Výnimkou sú iba rôzne závažné deficity v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), prípadne konajúcimi súdmi svojvoľné, neudržateľné alebo v zrejmom omyle prijaté skutkové závery, ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. V preskúmvanej veci však dovolanie na takýchto argumentoch nespočívalo.

13. Dovolateľka vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietala, že súdy v konaní nezistili úplne skutkový stav, nevykonali žalovanou navrhované dôkazy, žalovaná z dôvodu choroby sa ospravedlnila z pojednávania a žiadala pojednávanie odročiť lebo trvala na osobnej účasti na pojednávaní, pretože so znaleckým posudkom nesúhlasí a žiadala o výsluch znalkyne na pojednávaní aby jej mohla klásť otázky. Dovolací súd uvádza, že kým navrhovanie dôkazov je právom a zároveň procesnou povinnosťou strán sporu, len súd rozhodne, ktorý z označených (navrhnutých) dôkazov vykoná (porov. § 185 ods. 1 CSP). Uvedené predstavuje prejav zákonnej právomoci súdu korigovať návrhy strán na vykonanie dokazovania sledujúc tak rýchly a hospodárny priebeh konania a súčasne zabezpečiť, aby sa zisťovanie skutkového stavu dokazovaním držalo v mantineloch predmetu konania a aby sa neuberalo smerom, ktorý z pohľadu podstaty prejednávanej veci nie je relevantný. Z uvedeného je zároveň zrejmé, že Civilný sporový poriadok strane konania priznáva právo vykonanie určitého dôkazu navrhnuť. Toto procesné oprávnenie žalovaná v danej veci aj využila (nebolo jej odňaté). Súd oznámil mailom zo dňa 25. februára 2020 právnenému zástupcovi žalovanej, že súd neakceptuje dôvod odročenia pojednávania. Právny zástupca žalovanej obratom oznámil súdu, že žalovaná nesúhlasí so znaleckým posudkom a navrhuje výsluch znalkyne. Pojednávania vo veci sa nezúčastnil ani právny zástupca žalovanej, hoci bol riadne poučený zo strany súdu o tom, že súd neakceptuje práceneschopnosť žalovanej ako dôležitý dôvod pre odročenie pojednávania vzhľadom k tomu, že žalovaná je v konaní zastúpená právnym zástupcom, vo veci bola vypočutá a nie je potrebné ju ešte raz vypočuť.

14. Dovolací súd poukazuje, že súdy musia dbať o to, aby nedochádzalo v konaní k obštrukciám, ktoré vedú k predlžovaniu konania, čo môže byť práve ospravedlnenie sa z pojednávania z dôvodu choroby spolu so žiadosťou o jeho odročenie, keďže strana nesúhlasí, aby sa pojednávalo v jej neprítomnosti. V rozhodovacej činnosti súdov bola táto problematika podrobená prieskumu na Ústavnom súde (I. ÚS 245/2018). Ústavný súd vyhodnotil ako ústavne konformný postup všeobecných súdov, ktoré s poukazom na aktuálne znenie Civilného sporového poriadku konštatovali, že len samotná existencia vážneho dôvodu na strane sporovej strany na odročenie pojednávania nepostačuje. Okrem ospravedlnenia sporovej strany z neúčasti na pojednávaní zo závažného dôvodu, musí byť zároveň splnený aj druhý predpoklad, ktorým je, že od strany nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechala zastúpiť. Ak je strana zastúpená advokátom, čo v posudzovanom prípade bola, zákon stanovuje, že od advokáta možno až na pár výnimiek vždy spravodlivo žiadať, aby sa dal zastúpiť iným advokátom, v čoho dôsledku druhý predpoklad naplnený nebol. Advokát, ako osoba na to povolaná, slúži práve na to, aby v mene svojho klienta kvalifikovane uplatňovala jeho procesné práva. Preto skutočnosť, že strana nie je osobne prítomná na pojednávaní nebráni tomu, aby bol spor prejednaný a rozhodnutý. A tak i taký závažný dôvod, akým je choroba strany, sám osebe na odročenie pojednávania nepostačuje. V zmysle predmetného rozhodnutia Ústavného súdu sa vo všeobecnosti nevyžaduje, aby bola strana, ktorá je zastúpená, spravidla advokátom, na pojednávaní prítomná. Výnimku z uvedeného predstavuje situácia, ak súd považuje za potrebné stranu vypočuť. Z ustálenej rozhodovacej praxe Ústavného súdu Slovenskej republiky zároveň vyplýva, že zásah do základného práva na súdnu ochranu či práva na spravodlivé súdne konanie by v tejto súvislosti bolo možné konštatovať len vtedy, ak by záver všeobecného súdu o nevykonaní účastníkom navrhovaného dôkazu bol zjavne neodôvodnený, chýbala by mu predchádzajúca racionálna úvaha konajúceho súdu vychádzajúca z priebehu konania a stavu dokazovania v jeho rámci, či vtedy, ak by nevykonaním navrhnutého dôkazu bol účastník postavený do podstatne nevýhodnejšej pozície ako druhá strana v konaní (I. ÚS 350/08).

15. Dovolací súd neakceptoval opodstatnenosť dôvodov, ktoré žalovaná uviedla v dovolaní. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia bližšie konkretizoval a objasnil dôvody, prečo na základe zistených skutočností rozhodol, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 15 581,76 eur s 5,05 %-ným p.a. úrokom z omeškania od 19. mája 2015 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a prečo v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a odvolací súd potvrdil správnosť prijatého záveru. Dovolací súd sa plne stotožňuje s tým, že žalovaná nepredložila žiadne konkrétne tvrdenia, ktoré by mali preukázať, že by schodok vznikol bez jej zavinenia, ani sčasti, nepreukázala napr. že jej neboli vytvorené pracovné podmienky, ktoré by jej umožnili riadny výkon práce, nebolo preukázané napr. vlámanie do predajne, že by nebola riadne vykonaná inventarizácia a pod. Keďže určiť výšku schodku býva náročné, súd nariadil vykonanie dôkazu znaleckým posudkom (boli vyhotovené 3) znalcom z odboru účtovníctva. Znalecký posudok je dôkazom v spore, ktorý pomáha sudcovi nájsť objektívnu pravdu o relevantných skutkových okolnostiach sporu a to za pomoci odborných znalostí znalca. Týmto je vyjadrený účel znaleckého posudku v spore a síce prispieť k zisteniu objektívneho skutkového stavu veci. Všetky tri znalecké posudky v zásade skonštatovali existenciu manka a rovnako sa v rámci existencie a výšky manka zisteného u žalobcu pohybovali v rozmedzí od 15 643,03 eura až 17 692,35 eura. Zo všetkých troch znaleckých posudkov (vynímajúc odborné vyjadrenie, ktoré len spochybňovalo jeden zo znaleckých posudkov, pričom neuvádzalo konkrétne závery) možno konštatovať, že tento posledný tretí znalecký posudok č. 1/2020 H. A. U.Q. je najkompletnejší a najrozsiahlejší posudzuje tak dodacie listy, inventúrne hárky ako aj výpočet schodku. Závery znaleckého posudku č. 1/2020 potvrdzujú v zásade aj predchádzajúce znalecké posudky, či už predchádzajúci znalecký posudok urobený v tomto konaní, resp. znalecký posudok, ktorý bol urobený znalcom aj v prebiehajúcom trestnom konaní. Vzhľadom na uvedené je potrebné konštatovať, že týmto postupom súdov nedošlo k založeniu vady podľa § 420 písm. f) CSP.

16. K namietanej nepresvedčivosti rozhodnutí rozsudkov súdov nižších inštancií (nedostatočného odôvodnenia) dovolací súd poznamenáva, že v posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Súdy oboch nižších inštancií v odôvodneniach svojich

rozhodnutí podrobne popisali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a důkazov vykonaných v konaní, vysvětlili, ako ich skutkové tvrdenia a právne argumenty posúdili, uviedli z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, a zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali, a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu sa vysporiadalo so všetkými podstatnými odvolacími námietkami žalovanej a ostatnými rozhodujúcimi skutočnosťami.

17. Myšlienkový postup súdov je dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijali. Z uvedeného je teda zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie chápať ako jeden vecný celok) všetky náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že žalovaná sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožnila, a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jej predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľka so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií nesúhlasila a nestotožnila sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

18. Dovolací súd na uvedenom základe dospel k záveru, že žalovaná neopodstatnene namietala nesprávny procesný postup súdov nižších inštancií, ktorý mal znemožniť uskutočňovanie jej procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia nevyplýva. Dovolací súd preto dovolanie žalovanej odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

19. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.